

Budapestre vonatkozó újságcikk

Osztályozás

371.747

Szerző:

Hely

Cím: Felavatták a leventék és cserkészek

Idő

országos zászlóit

"1927"

Forrás:

Magyarország

Személy

37

1927. 9. 24.

Hely

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

371.435 "1927"

Felavatták a leventék és cserkészek országos zászlóit

Gödöllő, szeptember 26

Ilyenkor ősszel talán a legszebb Gödöllő. Valahogy Versailles ősze kísért a hosszú lombos allék alatt. Valahogy többször jut ilyenkor az ember eszébe, aki itt bolyongott ezekben a napfényes erdőkben Erzsébet királyné s az elköltözött öreg fehérszakállú mester, körösfői Kriesch emléke is többször rémlik fel. Ilyenkor érzi a legjobban az ember mennyire a magyar Versailles ez a kis város a maga hosszú villasoraival, erdőbevesző sétányaival, erdős halmaival.

És mégis ma már nem az álmodozás, nem a pihenés városa ez. Talán már negyedszer kereselem fel ezt a városkát az utolsó években ősszel és mindig ugyanaz a kép fogad. A sárguló allék alatt mindig zenekarok jönnek falusi szekerek, teherautók, hosszú színes oszlopok mozognak, a lányok éppen oly katonás rendben vonulnak fel, mint a legények, sőt az idősebbek egy része is katonás csapatokban jön ebben a járásban. Olyan csodálatosan organizált élet, olyan felfokozott lelkesedés és a nemzeti érzésnek olyan telítettsége érzik itt ennek a járásnak ünnepélyein, amit sehol az országban nem érzünk. A magyar Versailles, ma már nem az álmodozás, az uri elvonulás, a művészi ábrándozás városa, hanem a központja és szíve egy olyan kis tartománynak, mely példa lehet

az egész országnak, amely megmutatja azt, hogyan kéne lüktetni a nemzeti életnek, hogyan kéne állania a nemzetvédelem a nemzetnevelés kérdésének, szociális problémáknak a magyar vidéken, hogyha a járások vezetőintelligenciája égne hivatásától.

Két egymás felé hajló, nagy fehér selyemzászló szimbolizálja azt az ünnepséget, mely ma délelőtt zajlik le Gödöllőn, az Erzsébet-park egyik tisztásán három hatalmas tribün fogadja az érkező sokaságot. Oldalt sorfalat állnak a különböző faluk lányai, széles harangszoknyás, tótos népviseletben. Egyik csoport csupa vakító s a kikeményítéstől ropogó fehérruhákban mozog, zsebkendőiken arasznyi fehér csipke, egy másik csoport viszont olyan liláskék színekben pompázik, mint a késő őszi hideg alkonyok, virágmotívumokkal van tele, a harmadik csoport fehérselyem ruhája és e között az élő mosolygó kerítések között bevonulni már maga felhangol.

Jönnek a repülőgépek

Tíz órára, a tribünök már megteltek, a tisztás már tele van oszlopokban, felsorakozott csapatokkal. A jobb mező nagyrésztét a cserkészcsapatok zöldesbarna foltjai foglalják le, baloldalon a leventék, a fasiszták, lövészek sorakoznak. Lázasan rendelkezik viléz Endre László meggyiszínü diszmagyarjá-

ban. A tribünök középső részén már ott ülnek a megérkezett társadalmi előkelőségek, Albrecht főherceg, Vass József miniszterelnök-helyettes, Dréhr Imre államtitkár, Wlassits Gyula báró a felsőház elnöke, Milotay István a Magyarország főszerkesztője feleségével, vitéz Bajcsy-Zsilinszky Endre, Karafáth Jenő az OTTE elnöke, vitéz Hellebrondt Antal altábornagy, pálóci Horváth István, Mátray Rudolf, bárcziházi Bárczy István, Platthy György, Szabó Zoltán, Finánczy Ernő egyetemi tanár, Magyar Kázmér volt képviselő, aztán kiürítő harsant meg s bevonul a kormányzó feleségével és leányával s a tér közepén felállított oltárnál Shvoy Lajos püspök megkezdi az istentiszteletet. Ugyanekkor zajlik le a park másik részein a reformátusok és evangélikusok istentisztelete. Majd a kormányzó felesége szalagokat illeszt a zászlóra. Aztán a különböző egyházak zászlóavatató beszéde következik.

Éppen Shvoy püspök beszél, kitarva karjait az őszi égnek, mikor egyszer fönt a kék űrben repülőgépek jelennek meg. Az egyik egy kisebb sárga gép, melyen leereszkedik, közvetlenül a felsorakozott oszlopok fölé. Egész jól lehet látni a pilótát, amint kihajol és nagy lendülettel kivág egy koszorut, mely hosszú ívben leuszik a tér szélére. Egy perc múlva már futva hozza egyik leventeoktató s cdateszi a püspök elé, a két ezüstserleg közé. Hosszu szalagján a következő felírás látszik:

„Leventék, gondoljatok Trianonra!”

Aztán eltűnik a gép a mély kékségben, de egy perc múlva újra felhangzott iszonyu, átható zümmögése, most már magasabbról dobja a pilóta a második koszorut s a lobogó szalagjával messze eluszik a levegőben, a tisztáson kívül esik le a fák közé,

Néhány percre került, míg előhozták. Ez a koszoru a kormányzónak szól.

Shvoy püspök után Göde Lajos református püspöki másodlelkész, majd pedig Raffay püspök képviselője mond zászlóavatató beszédet. Majd a kormányzó elfogadta a felajánlott zászlót s néhány szép szóval átadta rendeltetésének.

Főkötös menyecskék a felvonuláson

Aztán megkezdődött a majdnem egy félóraig tartó diszfelvonulás. Egy budapesti leventezenekar s a BSZKÁRT leventezenekara verte az indulót. Elöl pávay Mátyás Sándor vezértanácsnok, a leventeoktató mozgalom új kiváló vezetője jött. Kemény léptekkel vezette a diszlepet. Először a különböző megyék pompás küldöttségei vonultak fel. A mezőkövesdi matyók földig lógó, sokkillo himzéstől súlyosodó kötényekben, vállukon páncélvastagságban állott a himzett virág. A tiszánagyfalusiak fekete ünneplőben lépkedtek, pörge kalapjuk mellett hetyke vörös rózsza, a hajdunánásiak piros csikósmellénnyel, árvalányhajjal, lobogó ingujjakkal. Megilletődött ünnepélyességgel lépkedett a sok pompás gazdalegény, a hajdunánásiak, gyomaiaiak, bonyhádiak, aszódiak, debreceniek, dunakesziek, aztán a fehér-kékszalagos esztergomiak, az Abauj megye küldöttsége piros-kék ingekben. A gödöllői járás leventéit huszonnégy csapat képviselte, mind egyforma fehér ingben, tollas sapkával, derekukon Pest vármegye kék-sárga szalagja.

Aztán a cserkészek felvonulása következett sok nehéz, szalagokkal, csokrokkal és gyözelmekkel terhelt zászlók, hiszen ők már „veteránok” ebben a gyermekhadsergben. Élükön ott jött Vitz Béla, országos elnök, Sik Sándor, Faragó Ede, Molnár Frigyes, Achtzener József, Radványi Kálmán, Márton Lajos, az összes cserkészközpontok előljárói és a tizedik cserkészközpont parancsnoka, Arky Zoltán. Aztán a leánylevente csapatok

jelentek meg *Cinkota, Rakosliget, Rákoscsaba* és *Pécel* fehér selyembluzokban, kék tornászsoknyába öltözött, artistikusan mozgó, nyulánk leánycapat, aztán a soksoknyába öltözött kendős, falusi leányok a *mogyoródiak, kérészturiak, a zsámbokiak, kistarcsaiak, isaszegiek, szadaiak*, mind magasra emelték karjaikat s úgy üdvözölték a tribün közönségét. Cserkészingben és sárga nyakkendőben vonultak *fel nagy oszlopban a járás lövészei*, csupa idősebb katonaviselt gazdaember. Sok tapsot kaptak a járás vitézei is, elől fekete diszmagyarba öltözött, majd gazdaruhás vitézek. A leánycapatok közt nagy feltűnést keltett, hogy egyik falu csapatában *főkötös menyecskek* is felvonultak. A taps mind hangosabban és hangosabban zuggott, néha kifáradt a nézőközönség s éppen a legszebb csapatoknál ellankadt, de aztán újra felharsant a taps, hiszen mindenki ujjongva látta, hogy e járás apraja-nagyja mennyire résztvesz a nemzetvédelem munkájában és meg van szervezve unokától nagyapáig.

Hat ember, aki nem ünnepelteti magát

Hat olyan embernek az érdeme ez, akik nem álltak ki ünnepeltetni magukat. Vitéz *Endre László* tüzés, nyugtalan energiája, ösztönös szervezőtehetsége talált ebben a járásban olyan munkatársakra, mint az öreg tolsztoji életű *Nagy Sándor*, ki szinte gyermekes lelkesedéssel dolgozik az ifjusági mozgalmakban, aztán *Endre László* két szolgabirája, a rendkívüli energiájú *Pohl Sándor* és *Harsányi László* szolgabírák és a járási testnevelés lelkes vezetője, *Demeczky* alezredes. Végül pedig *Buczko Emil*, a gödöllői cserkészcsapatok, premontrei tanárparancsnoka.

A sokezer néző közt feltűnt a Nemzeti Szövetség küldöttsége, *Ajtay József* dr.-ral és *Vaszkó* táblabíróval élén, Pest vármegye képviselője, *Erdélyi Lóránt* főjegyző, az OTT harmadik osztályának képviselőjében *Sallay* és *Nevitzky*, *Budeusz* pénzügyi számtanácsos, *Schláger* apát, *Páter Iréneus* házfőnök, *Stullmann* Patrik és *Kovács* premontrei kanonokok, vitéz *Csörgey* Károly, *Takáchy* tábornokok, *Taugner* József alezredes és az összes vármegyei testnevelési vezetők, továbbá *Sárkány Ernő* Aszód és *Horváth János* Vác szolgabirája, *Körmendy-Ékes* Károly nyugalmazott huszárezredes.

Az ünnepség után az állomási vendéglőben bankett volt, melyen a Nemzeti Szövetség nevében *Ajtaji József* dr., a szolnoki ébredők nevében *Kviss* Károly beszélt, a Szittyák nevében *Török* dr. miniszteri titkár és *Scheidl* Nándor tartottak üdvözlőbeszédet, *Pálóczi-Horváth* István felsőházi tag Rothermere lordra mondott pohárköszöntőt, amit a közönség felállva hallgatott végig, de a legmeghatóbb és legkedvesebb a büszke apának, *Endre* Zsigmond nemzetgyűlési képviselőnek beszéde volt.